

**A XIX. KERÜLET DÍSZPOLGÁRA SZATMÁRI LÁSZLÓ,
a Kispesti Szatmári László Alapfokú Művészeti Iskola névadója,
nyugalmazott igazgatója, művésztanára, a Parlando c.
zenepedagógiai folyóirat alapító felelős szerkesztője.**

I.

A 2023. június 7-én megtartott ünnepségen Gajda Péter polgármester arról beszélt köszöntőjében, hogy egy-egy ilyen ünnepi alkalommal mi minden, és ki mindenki jut az eszünkbe. Emlékezünk azokra is, akik már nem lehetnek velünk, de munkájukkal hozzájárultak a kerület fejlődéséhez. „Nagyokra és kicsikre”, adófizetőkre, tanárookra, óvónőkre, munkásokra, vagy közéleti emberekre egyaránt hálás szívvel emlékezünk, akiknek köszönhetjük azt, hogy ma itt állunk és ünnepelhetünk. Ők azok, akik sokat tettek azért, hogy mi, akik most itt élünk, szeretünk Kispesten élni, és büszkén vallhatjuk magunkat kiscestinek – hangsúlyozták.

Idén három Kispesthöz kötődő, nagyra becsült személyiség vehette át a Kispest Díszpolgára címet, és Kispest címerének rajzolatával ellátott arany emlékgyűrűt:



Dr. Kumin Marianna, a Kispesti Egészségügyi Intézet (KEI) főigazgató-főorvosa, **Burány Sándor**, aki majd 30 évig volt Kispest országgyűlési képviselője és a 90 éves **Szatmári László**, a Kispesti Szatmári László Alapfokú Művészeti Iskola névadója, nyugalmazott igazgatója, művésztanára (A fotó bal oldalán).

Szatmári László zenei tanulmányait 4 évesen kezdte a Fővárosi Felsőbb Zeneiskolában hegedűszakon, majd a Konzervatóriumban, illetve a Liszt Ferenc Zeneakadémián folytatta, ahol 1957-ben hegedű művész-tanári diplomát szerzett. Utolsó éves akadémistaként már játszott az Állami Hangversenyzenekarban. A zenélés mellett fontos volt számára a gyermekek oktatása, a jövő zenészeinek, zeneszerető felnőttjeinek nevelése. Az 1968-ban megalakult Kispesti Zeneiskola alapító igazgatójaként 25 éven át vezette az intézményt, és nyugdíjazása után is meghatározó szerepet töltött be Kispest művészeti életében.



Szatmári László az elismerésről szóló dokumentumokat átveszi Gajda Péter polgármestertől.



A Kispesti Önkormányzat képviselő-testületének döntése alapján ebben az esztendőben tízen kaptak Kispestért Díjat. Köztük volt Szimicsevics Judit, a Kispesti Szatmári László Alapfokú Művészeti Iskola tanára.



Szimicsevics Judit és Gajda Péter



Szimicsevics Judit, Szatmári László és Payr Henrik, a Kispesti Szatmári László Alapfokú Művészeti Iskola intézményvezetője

Az ünnepi műsorban közreműködött Szatmári László hegedűművész tanár, Jegercsik Csaba, Kosztolányi és Farkas-Ratkó-díjas színművész, a Kispesti Szatmári László Alapfokú Művészeti Iskola növendékei, tanárai, citerán Zsíros Tímea, hegedűn Demeter Dávid, zongorán Gál Nikolaszt és Zentai Károly.



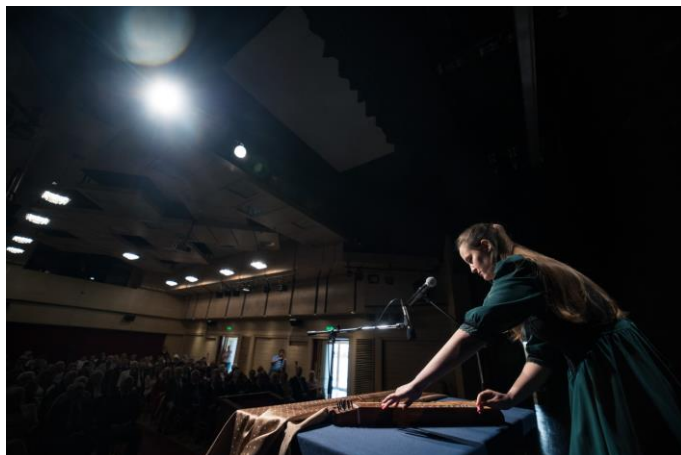
Szatmári László hegedül



Demeter Dávid



Gál Nikolaszt



Zsíros Tímea

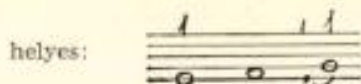
II.

Szatmári László

A fekvésváltás néhány kérdéséhez

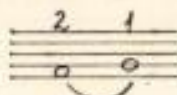
Lapunk februári számában Dénes László jegyzeteket fűzött az új hegedűiskola nemrég megjelent 3–4. kötetéhez. A fekvésváltás témakörében adódó nehézségek igen nagyszámú hegedűs növendéknek jelentették, s jelentik ma is a hegedűtanulás befejezését. Mindenképpen örömmel kell tehát üdvözölnünk azt a szándékot, mely rendszerezni, logikus és módszeres eljárások köré illeszteni igyekszik a hegedűtechnika kialakításának e sarkalatos problémáját.

A cikkben közölt megállapítások közül azonban eggyel — éppen a legjelentősebb problémát érintővel — úgy érzem feltétlenül vitatkozni kell. Nevezetesen a magasabb számú újról alacsonyabb számú újra történő fekvésváltással kapcsolatos kategorikus kijelentéssel, mely szerint:



A két képletnek ilyen egymással szembeállításával félrevezető, azt a látszatot kelti, mintha e fekvésváltás megoldása a fenti „helyes”, ill. „helytelen” képlet alkalmazásán múlna.

Kérem hegedűtanár kollégáimat, vegyék kezükbe hegedűjüket s végezzék el a következő fekvésváltást:

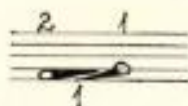


Azt hiszem, egyetértünk abban, hogy
sem ez: sem ez:



nem történt.

Hanem mi? Ennek jelölésére legyen szabad a fekvésváltás természetének — véleményem szerint, a kiírt segédhangoknál — jobban megfelelő jelölési módot alkalmaznom:

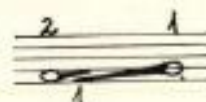


E jelölési mód megmutatja a fekvésváltás végleges megoldási „képét”, de magában hordja az előkészítés sokféle, árnyalt lehetőségeit is. Tehát azonos *elv és gyakorlat* érvényesülhet a tanulás kezdeti szakaszán s a kialakult, kicsiszolt megoldás esetében.

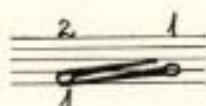
A különböző részfeladatok megoldása érdekében változtathatjuk a két fekvés közötti terület kitöltésének *arányait*. Pl.: amikor az egész kéz harmadik — fekvéshelyzetét akarjuk kimunkálni, megéreztetni, nyilvánvalóan a 2. ujj *hangvezetésére* irányítjuk a figyelmet. A „kép” tehát ebbe az irányba módosul:



Ennek az ellenkezője az első ujj vezető szerepét erősíti:



A kettő együttes alkalmazása a skálamenetek zökkenőmentes előkészítésére alkalmas:



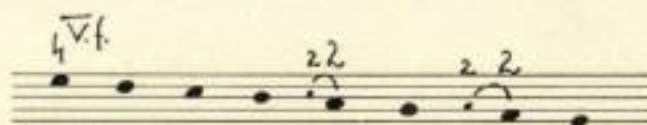
Nyilvánvaló, hogy az alábbi egyhúros skálamenetben, bizonyos tempón felül



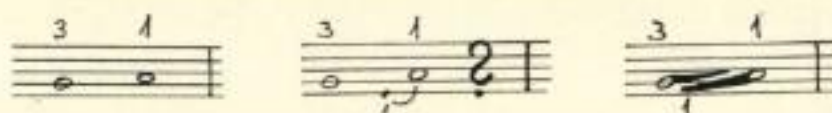
az első ujj — legalábbis érzetben — végig fekvve marad. Ez azonban nem jelenti azt, hogy e menet megtanulásába a legkisebb mértékben is belekombinálnánk az első ujjal lefogott hangzó segédhangokat, miként azt az inkriminált Dénes-féle példa szerint tenni kéne:



Közbevetőleg hadd jegyezzem meg, hogy ha ez így igaz lenne, akkor a visszavezető úton is igaznak kell lennie, márpedig aligha szükséges meggyőzni bárkit is az alábbi (az előzőekből logikusan következő) megoldás képtelenségéről:



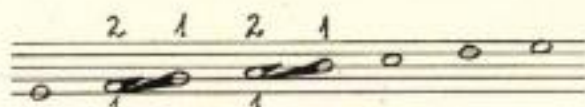
Még nyilvánvalóbban ellentmondásos a kép az alábbi esetben:



A megoldás módjának képe tehát: (gyors tempóban)



Lassú, vibrató-igényes tempóban:



A váltások kidolgozása, kicsiszolása a korábban említett, bemutatott variációs lehetőségek belső arányainak változtatásával, az első, illetve második ujj által bejárt út hosszának, ill. arányának változtatásával lehetséges.

Hogy hol, a váltás mely pillanatában kerül sor az ujjcserére, azt számtalan tényező befolyásolhatja. Mindenekelőtt a fekvésváltásban való jártasság foka. Ezen túlmenően természetesen a zenei (stílus, tempó) és zenei indítékú technikai megoldások (különböző vonások) is befolyásolják a megvalósítást. Kezdő fokon, tehát olyan módját kell választani a fekvésváltás tanításának, mely perspektivikus, nyitva hagyja a továbbfejleszthetőség útját a sokszínű lehetőségek felé.

Úgy vélem, kollégáim egyetértenek velem abban, hogy ideje volna már tudományosan megalapozott, a legjobb hagyományokra és a legújabb eredményekre épülő, korszerű methodikai és didaktikai elvek alapján kimunkálni — többek között — a *fekvésváltás tanításának módszerét*, mely útmutatást, eligazítást adhat általában és konkrét esetekben egyaránt; de mindenekelőtt segíti a szemlélet formálását, mely a helyes út megtalálásához vezethet.

Szatmári László

a XIX. ker. Állami Zeneiskola igazgatója